

Sprawozdanie z działalności
Komisji Edukacji przy Naczelnej Radzie Łowieckiej w 2024 roku. ²⁵ ²⁵
L. dz. .... /NRŁ/ .....

Komisja Edukacji przy Naczelnej Radzie Łowieckiej działa na podstawie uchwał Naczelnej Rady Łowieckiej:

- a. nr 59/2024 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 18 marca 2024 w sprawie powołania Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej i jej przewodniczącego
- b. nr 84/2024 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 24 kwietnia 2024 w sprawie powołania członków Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej oraz
- c. nr 251/2024 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 23 listopada 2024 w sprawie uzupełnienia składu Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej

Na koniec roku 2024 Komisja liczyła 19 członków:

1. Sławomir Lubera – przewodniczący Komisji,
2. Monika Gałwa-Widera – zastępca przewodniczącego Komisji
3. Dariusz Knap – zastępca przewodniczącego Komisji
4. Rafał Drabkowski – sekretarz Komisji
5. Justyna Borowiec
6. Mariusz Filipiuk
7. Justyna Górecka-Karwańska
8. Katarzyna Hutka
9. Wojciech Kowalczyk
10. Jarosław Kuchta
11. Julia Michalik
12. Izabela Motylińska
13. Dawid Nowakowski
14. Hubert Ogar
15. Anna Sapiecha
16. Monika Szima-Efinowicz
17. Edyta Teclaw-Zawadzka
18. Hubert Woś
19. Ewa Piątkowska-Klimaszewska

Komisja odbyła dwa posiedzenia oraz kilkanaście spotkań roboczych.

Na pierwszym posiedzeniu został przedstawiony zakres prac zrealizowanych przez poprzednią Komisję Edukacji Łowieckiej NRŁ pod przewodnictwem Koleżanki Justyny Góreckiej-Karwańskiej, w szczególności scenariusze zajęć dla różnych grup wiekowych, kolorowanki myśliwskie, m. in. artyści Mirosława Szunia i logo Komisji.

Ważnym tematem dla Komisji na najbliższą kadencję jest podejście do szkolenia edukatorów/lektorów. Generalnym założeniem jest stworzenie poradnika edukatora/lektora, zunifikowanej prezentacji dostępnej dla wszystkich zainteresowanych. Nasze podejście z założenia wszechstronne pozwoli ustandaryzować przekaz o łowiectwie i myślistwie (jak przygotować się do spotkania, jak zwrócić uwagę na tematykę fauny w Polsce, jaka jest rola człowieka w przyrodzie i jak przekłada się to na bioróżnorodność, o czym możemy opowiadać, których tematów unikać, jak kierować zagadnienia do dzieci i młodzieży w różnym wieku, jak wkomponować nasz program do podstawy programowej kształcenia ogólnego z zakresu przedmiotu przyroda z uwzględnieniem edukacji wczesno-szkolnej i podstawowej).

W związku z apelem Łowczego Krajowego Kolegi Eugeniusza Grzeszczaka dotyczącym rozpowszechniania kultury łowieckiej i motywów myśliwskich zawartych w Panu Tadeuszu Adama Mickiewicza, Komisja przygotowała materiał quizowo-sceniczny w formie konkursu przedmiotowego. Materiał ten stanowi pomoc dydaktyczną służącą popularyzacji czytania „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza z dziećmi i młodzieżą. Metoda bazuje na technikach aktywnego czytania fragmentów epopei narodowej, która przybliży i propaguje myślistwo na ziemiach polskich. Ponadto rozwija zasób słownictwa, koncentrację i dostosowuje pracę z lekturą do możliwości dzieci. Metoda sprawdza się zarówno w edukacji szkolnej jak i piknikowej. Poprzez wprowadzenie tego sposobu rozpowszechniania wiedzy o łowiectwie i myślistwie Polski Związek Łowiecki na każdym poziomie rozwija i kultywuje etykę i tradycje łowieckie oraz dba o dobre imię Polskiego Związku Łowieckiego

Po nabyciu praw autorskich Polski Związek Łowiecki ma możliwość rozpowszechniania na rynku pod swoim znakiem tej gry dydaktycznej, promującej edukację łowiecką poprzez wykorzystanie fragmentów „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza.

Na posiedzeniu Komisji w dniu 28 lipca 2024 Komisja podjęła uchwałę 1/2024 w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej materiału edukacyjno-oświatowego pod nazwą „Pan Tadeusz Adama Mickiewicza”.

Uchwała została przyjęta przez Naczelną Radę Łowiecką na VIII Posiedzeniu;

- Uchwała nr 202 z dn. 10.08.2024 w sprawie wprowadzenia do obchodów Hubertusa Spalskiego i innych obchodów terenowych na temat „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza w formie scenicznej i quizowej
- Uchwała nr 202 z dn. 10.08.2024 – załącznik: Pismo M. Szima-Efinowicz
- Uchwała nr 202 z dn. 10.08.2024 – załącznik: Wniosek Komisji Edukacji o wprowadzenie do obchodów Hubertusa Spalskiego i innych obchodów terenowych tematyki „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza w formie scenicznej i quizowej)

Co prawda Hubertus Spalski został odwołany, jednak 10 osobowy zespół zaangażowanych członków Komisji Edukacji NRŁ, pod kierunkiem Koleżanki Moniki Efinowicz, na spotkaniach on-line opracował scenariusz quizu w formie scenicznej. Przygotowano się pod każdym względem, głównie metodologicznym, wykorzystując dotychczasowe doświadczenia pracy tą metodą. Zaplanowano również wraz z Kolegą Wojciechem Oleksym z Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego organizację konkursu wiedzy o „Panu Tadeuszu” Adama Mickiewicza w 2025. Wówczas zostanie zaprezentowana nowa metoda i scenariusz quizu, dostosowany do realiów konkursu.

Na kolejnym spotkaniu Komisja wysłuchała prezentacji zaproszonych gości:

- Kolega Michał Modrzewski Prezes Fundacji Venator Polska. Zaprezentował koncepcję projektu przyrodniczo-edukacyjnego kart edukacyjnych - „Poznaj polską przyrodę”. Materiał ten stanowi pomoc dydaktyczną spełniającą wymogi podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych w przedmiocie - przyroda. Wprowadza do programu szkół podstawowych tematykę edukacji przyrodniczej. Pomaga w organizacji warsztatu dla nauczycieli oraz wspiera i ubogaca program szkolny – uzupełnia wiedzę przyrodniczą młodego pokolenia. Pod kątem merytorycznym karty edukacyjne opracowane zostały przez dr. inż. Piotra Kowala, dr. hab. inż. Patryka Rowińskiego przy konsultacji naukowej prof. dr. hab. inż. Dariusza J. Gwiazdowicza.
- Łowczy Okręgowy ZO PZŁ w Tarnobrzegu Kolega Robert Bąk poprowadził wykład w zakresie alternatywnych źródeł finansowania inicjatyw ekologiczno-edukacyjnych w Polskim Związku Łowieckim. W swojej prezentacji zwrócił uwagę na szeroki wachlarz źródeł dodatkowego finansowania zewnętrznego różnych inicjatyw realizowanych przez koła łowieckie programów edukacyjno-oświatowych. Podkreślił, że obecnie koła łowieckie w niewielkim stopniu korzystają z zewnętrznych programów pomocowych i dofinansowania. Wskazał na konieczność rozpowszechniania takich programów. Omówił przykład jednego koła łowieckiego, które kilka lat temu

rozpoczęło korzystanie z takich źródeł i rokrocznie wartość tej pomocy zewnętrznej rosła w szybkim tempie.

- Kolejny gość, Redaktor Naczelny Łowca Polskiego Kolega Bartosz Marzec zaprezentował możliwości wykorzystania miesięcznika Łowiec Polski w zakresie edukacji dzieci i młodzieży. Wskazał, że jest wiele możliwości współpracy z Komisją Edukacji przy NRŁ: zamieszczenie przykładowej karty edukacyjnej, wkładek dla dzieci i młodzieży itp. Jednakże podkreślił konieczność korzystania z różnych środków przekazu (poza Łowcem Polskim), bowiem są one ważne, aby uczestniczyć w procesach kształtowania pozytywnego wizerunku myślistwa, jak również rozwijania umiejętności identyfikowania zmanipulowanych treści, w tym dezinformacji. Umiejętności te można dalej przekazywać w drodze kształcenia i szkolenia, uczenia pozaformalnego i nieformalnego oraz pracy z młodzieżą, ze szczególnym naciskiem na krytyczne myślenie. Konieczne jest podejście obejmujące całe społeczeństwo, a nie tylko rodziny myśliwych.

W wyniku wysłuchanych i przedyskutowanych prezentacji Komisja podjęła uchwały:

- Komisja przegłosowała jednogłośnie uchwałę 2/2024 w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej rekomendacji dla Fundacji Venator Polska w zakresie współpracy na płaszczyźnie edukacyjno-oświatowej
- Komisja przegłosowała jednogłośnie uchwałę 3/2024 w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej wniosku o wystosowanie przez Zarząd Główny do zarządów okręgowych pisma przypominającego w zakresie powołania edukatorów
- Komisja przegłosowała jednogłośnie uchwałę 4/2024 w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej wniosku o utworzenie przy Zarządzie Głównym Polskiego Związku Łowieckiego stanowiska ds. pozyskiwania i rozliczania funduszy zewnętrznych
- Komisja przegłosowała jednogłośnie uchwałę 5/2024 w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej wniosku do Komisji Statutowej w sprawie doprecyzowania zapisów związanych z pozyskiwaniem środków finansowych pochodzących z zewnętrznych źródeł

Wszystkie uchwały zostały przekazane do prezydium Naczelnej Rady Łowieckiej z rekomendacją o wprowadzenie ich do porządku obrad na najbliższym Posiedzeniu NRŁ.

Z inicjatywy członków Komisji Edukacji oraz Łowczego Okręgowego z Tarnobrzegu 9 grudnia 2024 podpisana została umowa współpracy partnerskiej Polskiego Związku Łowieckiego z Podkarpacką Chorągwią Harcerstwa. Zawarte porozumienie dotyczy ustalenia i stosowania zasad współpracy w zakresie realizacji inicjatyw społecznych z wykorzystywaniem wzajemnym posiadanych zasobów osobowych i rzeczowych, a także na podejmowaniu współpracy w zakresie wspólnego realizowania projektów i inicjatyw obywatelskich, patriotycznych i społecznych.

Dzięki inicjatywie Kolegi Dariusza Knapa została przygotowana odznaka z logiem Komisji Edukacji. Odznaka ta jest w kształcie okręgu o średnicy 35 mm przedstawia kapelusze myśliwski położony na otwartej księdze w otoczeniu trzech gatunków zwierzęcy płowej – jeleń szlachetny byk, drobnej - lis i ptactwa – kaczkę krzyżówką. Odznaka srebrzona ze złożonymi napisami – w górnym półowalu **KOMISJA EDUKACJI** i w dolnym półowalu **NACZELNA RADA ŁOWIECKA**. Ponadto Kolega Dariusz Knap prowadzi kronikę Komisji. Jest to księga oprawiona w skórę naturalną zawierająca najważniejsze wydarzenia związane z pracami Komisji.

Ponadto Komisja na ostatnim posiedzeniu przeanalizowała i przedyskutowała propozycje działań do programu Komisji Edukacji na lata 2025-2030 z perspektywą działania do 2035 roku w kontekście „Strategii zrównoważonego łowiectwa”. W wyniku dyskusji uznano, że program zostanie zatwierdzony na następnym posiedzeniu Komisji Edukacji.

Wartym podkreślenia jest fakt, że członkowie Komisji Edukacji wspierali organizatorów różnorodnych spotkań o tematyce myśliwskiej, targach myśliwskich, organizacji akcji szlachetna paczka, dnia dziecka, Hubertusów, a w szczególności:

- XV Hubertus Świątokrzeski, organizowany na terenie Parku Etnograficznego w Tokarni,
- Nizański Festiwal Kultury Łowieckiej
- Ogólnopolskiej Konferencji z cyklu Łowieckie spotkania pt. W służbie ludziom i przyrodzie w Zamku w Baranowie Sandomierskim,
- XIV Lubelskie Spotkanie z Tradycją i Kulturą Łowiecką w Zwierzyńcu
- III Świątokrzeski Konkurs Sygnalistyki Myśliwskiej Zespół Szkół Leśnych w Zagnańsku
- XXIII Śląskim Sympozjum Archeologicznym
- Dary Świątokrzeskich Lasów w Kielcach
- Piknik edukacyjny „z przyrodą w tle” w Podzamczu
- X Wielkie Łowy w Puszczy Żagańskiej - Festiwal bioróżnorodności i edukacji przyrodniczej
- Piknik „Majówka z przyrodą na zamku” w Chęcinach
- IX Hubertus Ziemiański na Podzamczu (okręg ZO PZŁ Zamość)

Członkowie Komisji Edukacji czynnie też brali udział w przygotowaniu i organizacji turnusów dla młodzieży z terenów popowodziowych z Głucholazów, Bodzanowa i Nowego Świętowa. W sumie zorganizowano 5 tygodniowych turnusów dla łącznie 250 dzieci i młodzieży z Kotliny Kłodzkiej. Organizowali spotkania edukacyjne o ekologii i przyrodzie „Stop wypalaniu traw” wspólnie z Ochotniczą Strażą Pożarną połączonymi z konkursami plastycznymi. Inną jeszcze aktywnością członków Komisji była organizacja i przekazanie dla schronisk dla bezdomnych zwierząt w Kielcach i Nowinach bezpłatnie karmę w ilości 1 tony.

Załączniki:

1. Protokół z posiedzenia Komisji Edukacji z dnia 28 czerwca 2024
2. Protokół z posiedzenia Komisji Edukacji z dnia 25 listopada 2024
3. Uchwała 1/2024 Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 28 lipca 2024 r. w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej materiału edukacyjno-oświatowego pod nazwą „Pan Tadeusz Adama Mickiewicza”
4. Uchwała 2/2024 Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 25 listopada 2024 r. w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej rekomendacji dla Fundacji Venator Polska w zakresie współpracy na płaszczyźnie edukacyjno-oświatowej
5. Uchwała 3/2024 Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 25 listopada 2024 r. w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej wniosku o wystosowanie przez Zarząd Główny do zarządów okręgowych pisma przypominającego w zakresie edukatorów
6. Uchwała 4/2024 Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 25 listopada 2024 r. w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej wniosku o utworzenie stanowiska ds. pozyskiwania i rozliczania funduszy zewnętrznych
7. Uchwała 5/2024 Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 25 listopada 2024 r. w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej wniosku do Komisji Statutowej w sprawie doprecyzowania zapisów związanych z pozyskiwaniem środków finansowych pochodzących z zewnętrznych źródeł
8. Uchwała nr 202 z dn. 10.08.2024 w spr. wprowadzenia do obchodów Hubertusa Spalskiego i innych obchodów terenowych na temat „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza w formie scenicznej i quizowej
9. Uchwała nr 202 z dn. 10.08.2024 – załącznik: Pismo M. Szima-Efinowicz
10. Uchwała nr 202 z dn. 10.08.2024 – załącznik: Wniosek Komisji Edukacji o wprowadzenie do obchodów Hubertusa Spalskiego i innych obchodów terenowych tematyki „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza w formie scenicznej i quizowej

Protokół nr 1/2024

Zebranie Komisji Edukacji przy Naczelnej Radzie Łowieckiej

z dnia 28 czerwca 2024 w siedzibie Zarządu Głównego PZŁ w Warszawie, Nowy Świat 35

Na posiedzeniu Komisji przybyli wszyscy członkowie Komisji:

1. Sławomir Lubera	10. Jarosław Kuchta
2. Justyna Borowiec	11. Julia Michalik
3. Rafał Drabkowski	12. Izabela Motylińska
4. Mariusz Filipiuk	13. Dawid Nowakowski
5. Monika Gałwa-Widera	14. Hubert Ogar
6. Justyna Górecka-Karwańska	15. Anna Sapiecha
7. Katarzyna Hutka	16. Monika Szima-Efinowicz
8. Dariusz Knap	17. Edyta Teclaw-Zawadzka
9. Wojciech Kowalczyk	18. Hubert Woś

- Przewodniczący otworzył zebranie. Na spotkanie przybyli Przewodniczący Naczelnej Rady Łowieckiej Marcin Możdżonek oraz dyrektor Maciej Szmít. Po przywitaniu Komisji zabrał głos przewodniczący NRŁ, który w swoim przemówieniu zwrócił uwagę na wielką wagę tej Komisji, zwłaszcza w zakresie proekologicznej edukacji łowieckiej i przyrodniczej dla dzieci i młodzieży. Dużą uwagę skupił na przygotowanie programów edukacyjnych, dydaktycznych dla lektorów, czy edukatorów łowieckich.
- Następnie Przewodniczący NRŁ wręczył członkom Komisji akty powołania.
- Komisja ukonstytuowała się powołując kol. Monikę Gałwa-Widerę oraz kol. Dariusza Knapa na zastępcę przewodniczącego oraz kol. Rafała Drabkowskiego – na sekretarza.
- Kol. Joanna Górecka zaprezentowała zakres prac, zrealizowanych przez poprzednią Komisję Edukacji Łowieckiej NRŁ:
  - Scenariusze zajęć dla różnych grup wiekowych
  - Kolorowanki myśliwskie, m. in. Artysty Mirosława Szunia
  - Logo Komisji Edukacji
- Kol. Dariusz Knap zabrał głos i opowiedział o swoim doświadczeniu w zakresie spotkań edukacyjnych (kolorowanki, konkursy). zaproponował, żeby Komisja utworzyła zunifikowaną prezentację edukacyjną. Na koniec wspomniał, że Komisja z poprzedniej kadencji przygotowała przypinkę.
- Kol. Hubert Ogar przygotował prezentację. Omówił najważniejsze aspekty dotyczące edukacji. Zwrócił uwagę na brak ogólnopolskich programów edukacyjnych, brak koordynatorów/edukatorów w okręgach.
- Kol. Wojciech Kowalczyk nadmienił, żeby w ramach spotkań edukacyjnych wykorzystywać inne służby przy realizowaniu programów w szkołach (leśnicy, strażacy, strażnicy miejscy) oraz wprowadzać dodatkowe tematy przyrodnicze takie jak problem wypalania pól, obchodzenie się z pisklętami, które wypadły z gniazd, czy introdukcja zwierzyny.
- Przewodniczący kol. Sławomir Lubera przekazał zebranim informację, że Łowczy Krajowy chciałby rozpowszechnić lekturę „Pana Tadeusza” w szczególności pod kątem myśliwskim.
- Kol. Monika Szima-Efinowicz w odpowiedzi przedstawiła propozycję konkursu w formie quizowo-scenicznej o Panu Tadeuszu. Materiał jest przygotowany i może być zaprezentowany na najbliższym Hubercie Spalskim. Podjęto decyzję, aby przedstawić propozycję dyrekcji Zarządu Głównego PZŁ.

- Kol. Monika Gałwa-Widera wskazała na możliwość wykorzystania fundacji środowiskowych, ze swojego doświadczenia podała współpracę z fundacją VENATOR.
- Kol. Jarosław Kuchta w swojej prezentacji wspominał o wykorzystywaniu elementów survivalu i bushcraftu (rozpalanie ogniska przy użyciu krzesiwa, niezbędny survivalowy). Ponadto stwierdził, że jest wiele materiałów publikowanych przez Lasy Państwowe, które można wykorzystywać na zajęciach edukacyjnych.
- Następnie członkowie Komisji przedstawili i przekazali do wykorzystania materiały edukacyjne, które opracowali sami i wykorzystują podczas zajęć edukacyjnych. Członkowie Komisji uznali, że bazując na tych materiałach można przygotować zestaw kolorowanek

Najważniejsze poruszane tematy:

1. Kolorowanka
2. Szkolenie edukatorów
3. Czytanie i quiz na temat Pana Tadeusza Adama Mickiewicza
4. Nagłośnienie studiów podyplomowych "Gospodarka łowiecka i ochrona zwierzyzny"

AD. 1 Na zebraniu ustaliliśmy, że na najbliższe spotkanie Panie z okręgów zbliżonych terytorialnie (Wrocław, Opole, Częstochowa, Legnica, Zielona Góra) na bazie kilku projektów/opracowań opracują propozycję dla Naczelnej Rady Łowieckiej. Ponadto kolorowanki zostaną wzbogacone o krótkie tematyczne wiersze, fraszki, limeryki, czy aforyzmy.

Należy podkreślić, że wszystkie opracowania muszą mieć zgodę na prawa autorskie.

AD. 2 Temat bardzo obszernie przedyskutowany. Najistotniejszym zagadnieniem było określenie założeń, harmonogramu i tez, na bazie których następnie zostanie zbudowany poradnik edukatora/lektora. Generalnym założeniem jest stworzenie zunifikowanej prezentacji. Nasze podejście z założenia wszechstronne pozwoli ustandaryzować przekaz (o czym możemy opowiadać, których tematów unikać).

Równoległe do działań Komisji wskazane jest zarekomendowanie Naczelnej Radzie Łowieckiej utworzenie w każdym Zarządzie Okręgowym funkcji edukatorów (koordynatorów edukacji, kultury i tradycji myśliwskich).

Na dzisiejszym spotkaniu nie zapadły żadne decyzje, ani uchwały. Tu bardziej wypowiedzi każdego z nas miały w swoim założeniu nakreślić ogólne cele i zarys tematu.

AD. 3 Kol. Monika Szima-Efinowicz zaprezentowała autorską pomoc dydaktyczną służącą popularyzacji czytania „Pana Tadeusza” z dziećmi i młodzieżą. Metoda bazuje na technikach aktywnego czytania pomagając poznać i zrozumieć epopeję narodową. Ponadto rozwija zasób słownictwa, koncentrację i dostosowuje pracę z lekturą do możliwości dzieci. Metoda sprawdza się zarówno w edukacji szkolnej jak i piknikowej. Istnieje możliwość nabycia praw autorskich, od jej twórców, przez Polski Związek Łowiecki na tą obecnie jedyną na rynku grę dydaktyczną promującą edukację łowiecką poprzez wykorzystanie fragmentów „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza. Przewodniczący przekazał materiał kol. Wojciechowi Oleksemu celem zaprezentowania go Łowczemu Krajowemu.

AD. 4 Kol. Rafał Drabkowski wskazał, że ruszyła rekrutacja na studia podyplomowe na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu w zakresie gospodarki łowieckiej i ochrony zwierzyzny. W poprzednim roku studia nie zostały zorganizowane ze względu na niską frekwencję. Komisja Edukacji zarekomendowała, aby na stronach internetowych Zarządu Głównego i zarządów okręgowych pojawił się stosowny komunikat zachęcający myśliwych do podjęcia takich studiów.

Ponadto poprzednia Komisja Edukacji prowadziła Kronikę i uzgodniliśmy, że ten zwyczaj będziemy kontynuować. Kol. Dariusz Knap zaprezentował Kronikę i wzorując się na zapisach, wystosował prośbę o przesłanie do swoich karty wraz ze zdjęciem.

Logo Komisji Edukacji – na następne spotkanie zostanie przygotowany projekt finalny.

Pozostałe tematy (hasłowo):

- Rozpowszechnienie zaangażowania/dokoptowania innych organizacji, stowarzyszeń, fundacji przy działaniach edukacyjno-przyrodniczo-artystycznych (leśnicy, strażacy, strażnicy miejscy, stowarzyszenia artystów, Fundacja Venator), również w zakresie pozyskiwania środków finansowych.
- Rozszerzenie zakresu zajęć terenowych z dziećmi i młodzieżą o elementy survivalu, bushcraftingu.
- Zachęcanie zarządów kół łowieckich, ażeby przy introdukcji zwierzyny, np. wypuszczanie bażantów, kuropatw zaangażować dzieci i młodzież.

Po wyczerpaniu tematów Przewodniczący Komisji, kol. Sławomir Lubera zamknął posiedzenie.

.....
Przewodniczący Komisji

.....
Sekretarz Komisji

Protokół nr 2/2024

Posiedzenie Komisji Edukacji przy Naczelnej Radzie Łowieckiej z dnia 25 listopada 2024 w siedzibie Zarządu Głównego PZŁ w Warszawie, Nowy Świat 35

Na posiedzenie Komisji przybyli członkowie Komisji:

- Sławomir Lubera
- Justyna Borowiec
- Rafał Drabkowski
- Mariusz Filipiuk
- Justyna Górecka-Karwańska
- Katarzyna Hutka
- Dariusz Knap
- Wojciech Kowalczyk
- Jarosław Kuchta
- Izabela Motylińska
- Dawid Nowakowski
- Anna Sapiecha
- Monika Szima-Efinowicz
- Edyta Teclaw-Zawadzka
- Hubert Woś
- Ewa Piątkowska-Klimaszewska

oraz goście:

1. Dariusz Młotkiewicz
2. Marta Cieślak
3. Bartosz Marzec
4. Wojciech Oleksy

- Przewodniczący Komisji Kolega Sławomir Lubera otworzył zebranie. Na spotkanie przybył Przewodniczący Naczelnej Rady Łowieckiej Kolega Marcin Możdżonek. Wręczył akt powołania nowemu członkowi Komisji Edukacji Koleżance Ewie Piątkowskiej-Klimaszewskiej.
- Komisja przyjęła jednogłośnie protokół z posiedzenia Komisji Edukacji z poprzedniego spotkania z dnia 5 lipca 2024.
- Głos zabrał Kolega Michał Modrzewski Prezes Fundacji Venator Polska. Zaprezentował koncepcję projektu przyrodniczo-edukacyjnego kart edukacyjnych - „Poznaj polską przyrodę”. Materiał ten stanowi pomoc dydaktyczną spełniającą wymogi podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych w przedmiocie - przyroda. Wprowadza do programu szkół podstawowych tematykę edukacji przyrodniczej. Pomaga w organizacji warsztatu dla nauczycieli oraz wspiera i ubogaca program szkolny – uzupełnia wiedzę przyrodniczą młodego pokolenia. Pod kątem merytorycznym karty edukacyjne opracowane zostały przez dr. inż. Piotra Kowala, dr. hab. inż. Patryka Rowińskiego przy konsultacji naukowej prof. dr. hab. inż. Dariusza J. Gwiazdowicza.
- Następnie zabrał głos Łowczy Okręgowy ZO PZŁ w Tarnobrzegu Kolega Robert Bąk w zakresie alternatywnych źródeł finansowania inicjatyw ekologiczno-edukacyjnych w Polskim Związku Łowieckim. W swojej prezentacji zwrócił uwagę na szeroki wachlarz źródeł dodatkowego finansowania zewnętrznego różnych inicjatyw realizowanych przez koła łowieckie programów edukacyjno-oświatowych. Podkreślił, że obecnie koła łowieckie w niewielkim stopniu korzystają z zewnętrznych programów pomocowych i dofinansowania. Wskazał na konieczność rozpowszechniania takich programów. Omówił przykład jednego koła łowieckiego, które kilka lat temu rozpoczęło korzystanie z takich źródeł i rokrocznie wartość tej pomocy zewnętrznej rosła w szybkim tempie.
- Następnie przewodniczący Komisji udzielił głosu Koleżance Marcie Cieślak, która zaprezentowała i omówiła sposób działania edukatora w ZO PZŁ Konin. Został wyświetlony film prezentujący osiągnięcia spotkań z młodzieżą ze szkół okręgu konińskiego.
- Kolejny gość, Redaktor Naczelny Łowca Polskiego Kolega Bartosz Marzec zaprezentował możliwości wykorzystania miesięcznika Łowiec Polski w zakresie edukacji dzieci i młodzieży.

Wskazał, że jest wiele możliwości współpracy z Komisją Edukacji przy NRŁ: zamieszczenie przykładowej karty edukacyjnej, wkładek dla dzieci i młodzieży itp. Jednakże podkreślił konieczność korzystania z różnych środków przekazu (poza Łowcem Polskim), bowiem są one ważne, aby uczestniczyć w procesach kształtowania pozytywnego wizerunku myślistwa, jak również rozwijania umiejętności identyfikowania zmanipulowanych treści, w tym dezinformacji. Umiejętności te można dalej przekazywać w drodze kształcenia i szkolenia, uczenia pozaformalnego i nieformalnego oraz pracy z młodzieżą, ze szczególnym naciskiem na krytyczne myślenie. Konieczne jest podejście obejmujące całe społeczeństwo, a nie tylko rodziny myśliwych.

- Następnie Przewodniczący podsumował wszystkie prezentacje i w nawiązaniu do tych przykładowych rozwiązań przedstawił propozycje działań do programu Komisji Edukacji na lata 2025-2030 z perspektywą działania do 2035 roku w kontekście „Strategii zrównoważonego łowiectwa”. W wyniku dyskusji uznano, że program zostanie zatwierdzony na następnym posiedzeniu Komisji Edukacji
- Następnie zabrał głos Kolega Wojciech Oleksy w sprawie konkursu Pana Tadeusza w wersji quizowo-scenicznej. Zarząd Główny stoi na stanowisku, że ta forma konkursu powinna być rozpowszechniona i obecna na wielu uroczystościach myśliwskich. Innowacyjne formy uczestnictwa i kształtowania demokracji środowiskowej, takie jak wspomniany konkurs bezpośrednio z udziałem społeczeństwa, czy procesy dialogu i dyskusji, to obiecujące praktyki wspierania i odnawiania pozytywnego wizerunku myślistwa. Wspomagają one zmobilizować obywateli do rozwiązywania złożonych problemów społecznych i przyrodniczych, w tym do podejmowania decyzji dotyczących zmiany klimatu z uwzględnieniem polityki zrównoważonego łowiectwa.
- W tym punkcie głos zabrała również Koleżanka Monika Efinowicz i zdała relację ze spotkań zaangażowanych członków komisji on-line na teamsach. Zgodnie ze swoim wcześniejszym zobowiązaniem Koleżanka Monika Efinowicz przygotowała 10 osobowy zespół członków Komisji Edukacji NRŁ do stworzenia ciekawej formy scenicznego quizu -konkursu z wykorzystaniem nowej metody dydaktycznej „Poznaj Pana Tadeusza”, który miał popularyzować czytanie epopei narodowej na Hubertusie w Spale. Odwołany Hubertus, spowodował rozważania nad kolejną formą popularyzacji czytania epopei i tak narodził się pomysł konkursu dla szkół. W związku z tym Koleżanka spotkała się z Kolegą Wojciechem Oleksym, który przedstawił wyżej ustalenia tych rozmów. Zespół zaangażowanych członków Komisji otrzymał zadania, przygotowano szczegółowy scenariusz quizu -konkursu, przeanalizowano newralgiczne punkty - pułapki zadaniowe, przetrenowano zespół pod względem metodologicznym realizacji zadań quizowych, przygotowano rozwiązania na trudne sytuacje (wiążące się z reakcjami „osób ze środowisk pseudoekologicznych”). Wszyscy biorący udział zgodzili się na uczestnictwo w organizacji konkursu „Poznaj Pana Tadeusza” w miarę potrzeby i możliwości.
- W wyniku wysłuchanych i przedyskutowanych prezentacji Komisja podjęła uchwały:
  - Komisja przegłosowała jednogłośnie uchwałę 2/2024 w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej rekomendacji dla Fundacji Venator Polska w zakresie współpracy na płaszczyźnie edukacyjno-oświatowej
  - Komisja przegłosowała jednogłośnie uchwałę 3/2024 w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej wniosku o wystosowanie przez Zarząd Główny do zarządów okręgowych pisma przypominającego w zakresie powołania edukatorów
  - Komisja przegłosowała jednogłośnie uchwałę 4/2024 w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej wniosku o utworzenie przy Zarządzie Głównym Polskiego Związku Łowieckiego stanowiska ds. pozyskiwania i rozliczania funduszy zewnętrznych
  - Komisja przegłosowała jednogłośnie uchwałę 5/2024 w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej wniosku do Komisji Statutowej w sprawie

doprecyzowania zapisów związanych z pozyskiwaniem środków finansowych pochodzących z zewnętrznych źródeł

- Termin następnego posiedzenia Komisji wyznaczono na 25 stycznia 2025.
- Po wyczerpaniu tematów Przewodniczący Komisji Kolega Sławomir Lubera zamknął posiedzenie.

.....
Przewodniczący Komisji

.....
Sekretarz Komisji

Polski Związek Łowiecki
KOMISJA EDUKACJI NACZELNEJ RADY ŁOWIECKIEJ

Uchwała 1/2024
Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej
z dnia 28 lipca 2024 r.
**w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej materiału edukacyjno-
oświatowego pod nazwą „Pan Tadeusz Adama Mickiewicza”**

Na podstawie uchwał Naczelnej Rady Łowieckiej:

- a. nr 59/2024 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 18 marca 2024 w sprawie powołania Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej i jej przewodniczącego
- b. nr 84/2024 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 24 kwietnia 2024 w sprawie powołania członków Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej

Komisja Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej postanawia i rekomenduje:

§1

Wprowadzenie do kanonu działalności edukacyjno-oświatowej realizowanej przez organy Polskiego Związku Łowieckiego zatwierdzonego przez tę Komisję materiału pod nazwą „**Pan Tadeusz Adama Mickiewicza**” (w załączeniu).

§2

Nabycie praw autorskich w kwocie 4 000 złotych (słownie: cztery tysiące złotych) dla twórcy tego opracowania

§3

Uchwała zostanie zaprezentowana na najbliższym posiedzeniu Naczelnej Rady Łowieckiej.

Uzasadnienie:

Materiał ten stanowi pomoc dydaktyczną służącą popularyzacji czytania „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza z dziećmi i młodzieżą. Metoda bazuje na technikach aktywnego czytania fragmentów epopeji narodowej, która przybliży i propaguje myślistwo na ziemiach Polskich. Ponadto rozwija zasób słownictwa, koncentrację i dostosowuje pracę z lekturą do możliwości dzieci. Metoda sprawdza się zarówno w edukacji szkolnej jak i piknikowej. Poprzez wprowadzenie tego sposobu rozpowszechniania wiedzy o łowiectwie i myślistwie Polski Związek Łowiecki na każdym poziomie rozwija i kultywuje etykę i tradycje łowieckie oraz dba o dobre imię Polskiego Związku Łowieckiego

Po nabyciu praw autorskich Polski Związek Łowiecki nabywa możliwość rozpowszechniania na rynku pod swoim znakiem tę grę dydaktyczną promującą edukację łowiecką poprzez wykorzystanie fragmentów „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza.

Polski Związek Łowiecki
KOMISJA EDUKACJI NACZELNEJ RADY ŁOWIECKIEJ

Uchwała 2/2024
Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej
z dnia 25 listopada 2024 r.
w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej rekomendacji dla Fundacji
Venator Polska w zakresie współpracy na płaszczyźnie edukacyjno-oświatowej

Na podstawie uchwał Naczelnej Rady Łowieckiej:

- a. nr 59/2024 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 18 marca 2024 w sprawie powołania Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej i jej przewodniczącego
- b. nr 84/2024 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 24 kwietnia 2024 w sprawie powołania członków Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej

Komisja Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej postanawia i rekomenduje:

§1

Nawiązanie współpracy z Fundacją Venator Polska w zakresie pozyskiwania i dystrybucji kart edukacyjnych pt „Poznaję polską przyrodę”.

§2

Jednocześnie, po zakupie, zobowiązać Zarządy Okręgowe do poinformowania kół łowieckich o możliwości korzystania z tych pomocy edukacyjnych (na stronach internetowych oraz w komunikacji wewnętrzorganizacyjnej).

§3

Uchwała zostanie zaprezentowana na najbliższym posiedzeniu Naczelnej Rady Łowieckiej.

Uzasadnienie:

Materiał ten stanowi pomoc dydaktyczną spełniającą wymogi postawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych w przedmiocie Przyroda. Wprowadza do programu szkół podstawowych tematykę edukacji przyrodniczej. Pomaga w organizacji warsztatu dla nauczycieli oraz wspiera i ubogaca program szkolny – uzupełnia wiedzę przyrodniczą młodego pokolenia. Ponadto jest doskonałym materiałem dla edukatorów łowieckich. W szczególności wskazane dla kół łowieckich jako uzupełnienie wiedzy przy organizacji spotkań dla dzieci i młodzieży oraz jako pomoc podczas wydarzeń lokalnych (powiatowe, gminne spotkania).

Każda karta edukacyjna jest dwustronna. Na pierwszej stronie jest wizerunek zwierzęcia do pokolorowania wraz z miniaturą poprawnych barw i kolorów. Na drugiej stronie znajdują się informacje o biologii danego gatunku podzielone na części:

- Jak rozpoznać dany gatunek – gdzie są zebrane podstawowe informacje o gatunku,
- Czy wiesz że... – z którego czytelnik dowiaduje się o biotopie, cechach behawioralnych i znaczeniu gatunku,
- Relacja człowiek-zwierzę – to fragment informujący o ekologicznym oddziaływaniu środowiskowym
- Występowanie i obserwacja – informacje o występowaniu w skali makro i ekosystemie (las, pole, bagno itp.)

Publikacja stanowi precyzyjne przedstawienie opisywanego gatunku. Pod kątem merytorycznym opracowana została przez dr. inż. Piotra Kowala, dr. hab. inż. Patryka Rowińskiego przy konsultacji naukowej prof. dr. hab. Inż. Dariusza J. Gwiazdowicza.

Karty wypełniają strategiczne cele Polskiego Związku Łowieckiego w wymiarze przyrodniczymi, jak i społecznym, rozpowszechniają i promują wiedzę przyrodniczą. Na każdej karcie znajduje się logo PZŁ.

Opisy zawierają gwarę łowiecką odnoszącą się do wyglądu, zachowania gatunku oraz elementów tradycji.

Mają atrakcyjną w odbiorze formę.

Polski Związek Łowiecki
KOMISJA EDUKACJI NACZELNEJ RADY ŁOWIECKIEJ

Uchwała 3/2024

**Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej
z dnia 25 listopada 2024 r.**

w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej wniosku o wystosowanie przez Zarząd Główny do zarządów okręgowych pisma przypominającego w zakresie edukatorów

Na podstawie uchwał Naczelnej Rady Łowieckiej:

- a. nr 59/2024 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 18 marca 2024 w sprawie powołania Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej i jej przewodniczącego
- b. nr 84/2024 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 24 kwietnia 2024 w sprawie powołania członków Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej

Komisja Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej postanawia i rekomenduje:

§1

Wystosowanie przez Zarząd Główny do Zarządów Okręgowych pisma przypominającego o statutowym obowiązku powołania koordynatorów do współpracy ze szkołami w prowadzeniu edukacji przyrodniczo-łowieckiej i pracy wychowawczej wśród młodzieży z zakresu ochrony zwierzyny, opieki nad nią i zachowania naturalnego środowiska przyrodniczego (edukatorów).

§2

Zobowiązanie powołania koordynatorów ds. edukacji spoczywa zarówno na zarządach okręgowych, jak również w kołach łowieckich.

§3

Uchwała zostanie zaprezentowana na najbliższym posiedzeniu Naczelnej Rady Łowieckiej.

Uzasadnienie:

Statut Polskiego Związku Łowieckiego (załącznik do uchwały XXIV Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego z dnia 16 lutego 2019 roku) w § 22 pkt 9 mówi o edukacyjnej roli i współpracy ze szkołami w prowadzeniu edukacji przyrodniczo-łowieckiej i pracy wychowawczej wśród młodzieży z zakresu ochrony zwierzyny, opieki nad nią i zachowania naturalnego środowiska przyrodniczego. W trybie § 98 ust. 1 pkt 26 oraz § 47 pkt 18 wskazane jest powołanie osób koordynujących te zadania. Stąd wniosek o wystosowanie pisma przypominającego .w tej sprawie do zarządów okręgowych.

Komisja Edukacji przy Naczelnej Radzie Łowieckiej w swoich planach ma na najbliższe posiedzenie zaprosić przedstawicieli zarządów okręgowych, stąd dla usprawnienia komunikacji wnioskuje o wystosowanie takowego pisma.

Polski Związek Łowiecki
KOMISJA EDUKACJI NACZELNEJ RADY ŁOWIECKIEJ

Uchwała 4/2024
Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej
z dnia 25 listopada 2024 r.
w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej wniosku o utworzenie
stanowiska ds. pozyskiwania i rozliczania funduszy zewnętrznych

Na podstawie uchwał Naczelnej Rady Łowieckiej:

- a. nr 59/2024 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 18 marca 2024 w sprawie powołania Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej i jej przewodniczącego
- b. nr 84/2024 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 24 kwietnia 2024 w sprawie powołania członków Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej

Komisja Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej postanawia i rekomenduje:

§1

Utworzenie przy Zarządzie Głównym stanowiska do spraw pozyskiwania i rozliczania funduszy zewnętrznych.

§2

Zakres obowiązków powinien przewidywać czynności i zadania, w szczególności:

1. stały monitoring informacji i ich analiza w zakresie istniejących źródeł finansowania ze środków europejskich, programów rządowych i innych (środki pozabudżetowe);
2. przygotowanie, kompletowanie i uzupełnianie dokumentacji aplikacyjnej dotyczącej zewnętrznych środków finansowych, w tym studiów wykonalności dla projektów,
3. analiza potrzeb w obszarze działania Polskiego Związku Łowieckiego pod kątem pozyskania finansowych środków zewnętrznych,
4. sporządzanie analiz i opinii w zakresie przedstawionych projektów planowanych do realizacji przez Polski Związek Łowiecki;
5. wsparcie w realizacji projektów finansowych realizowanych przez komórki organizacyjne Polskiego Związku Łowieckiego,
6. rozliczanie wniosków o płatność dla projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych,
7. archiwizacja dokumentów związanych z realizowanymi projektami,
8. opracowanie sprawozdań dla instytucji współfinansujących projekt, w tym raporty z osiągniętych efektów,
9. przygotowywanie projektów odpowiedzi dotyczących skarg, wniosków, interpelacji wg właściwości, w tym przygotowywanie odpowiedzi na wnioski o informacje publiczną,
10. sporządzanie okresowych analiz, sprawozdań, informacji wynikających z wykonywanych zadań oraz wsparcie w obszarze kontrolingu i procedur wewnętrznych.

§3

Uchwała zostanie zaprezentowana na najbliższym posiedzeniu Naczelnej Rady Łowieckiej.

Uzasadnienie:

Polski Związek Łowiecki obecnie nie posiada w swojej strukturze organizacyjnej stanowiska w tym zakresie. Komisja Edukacji przy NRŁ widzi potrzebę utworzenia takiego stanowiska.

Polski Związek Łowiecki
KOMISJA EDUKACJI NACZELNEJ RADY ŁOWIECKIEJ

Uchwała 5/2024

**Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej
z dnia 25 listopada 2024 r.**

**w sprawie przedłożenia Naczelnej Radzie Łowieckiej wniosku do Komisji Statutowej
w sprawie doprecyzowania zapisów związanych z pozyskiwaniem środków finansowych
pochodzących z zewnętrznych źródeł**

Na podstawie uchwał Naczelnej Rady Łowieckiej:

- a. nr 59/2024 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 18 marca 2024 w sprawie powołania Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej i jej przewodniczącego
- b. nr 84/2024 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 24 kwietnia 2024 w sprawie powołania członków Komisji Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej

Komisja Edukacji Naczelnej Rady Łowieckiej postanawia i rekomenduje:

§1

Wystosowanie do Komisji Statutowej wniosku o rozszerzenie i doprecyzowanie zakresu zadań Zrzeszenia o pozyskiwanie środków finansowych pochodzących z zewnętrznych źródeł europejskich, programów rządowych i innych (środki pozabudżetowe).

§2

Uchwała zostanie zaprezentowana na najbliższym posiedzeniu Naczelnej Rady Łowieckiej.

Uzasadnienie:

W związku z toczącymi się pracami nad modyfikacją Statutu Komisja Edukacji widzi potrzebę doprecyzowania zakresu działania Zrzeszenia w zakresie pozyskiwania środków finansowych spoza Organizacji.

Obecny zapis Statutu Polskiego Związku Łowieckiego (załącznik do uchwały XXIV Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego z dnia 16 lutego 2019 roku) w § 4 ust. 2 pkt 5 mówi o współpracy z instytucjami państwa, samorządami i organizacjami społecznymi działającymi na rzecz ochrony przyrody i środowiska.

Dotychczasowe rozwiązanie zawarte w w/w paragrafie jest niejednoznaczne i nie pozwala precyzyjnie ustalić trybu postępowania.